Натисніть тут щоб

купити книгу на сайті

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

Н.О. Будна, Н.Я. Походжай, Н.Б. Шост

НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

КОНСПЕКТИ УРОКІВ

1 КЛАС

ІІ ЧАСТИНА

Посібник для вчителя

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 371.32
ББК 81.2я721
Б90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель початкових класів вищої категорії, старший вчитель
Головко З.Л.

Серію засновано 2007 року

Будна Н.О.
Б90 Навчання грамоти: конспекти уроків : 1 кл. : у 2-х ч. : Ч. 2 : посібник для вчителя / Н.О. Будна, Н.Я. Походжай, Н.Б. Шост. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013.— 208 с.

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)
ISBN 978-966-10-3113-4

У посібнику подано конспекти уроків навчання грамоти для 1 класу відповідно до “Букваря” (авт. Вашуленко М.С., Вашуленко О.В.), “Зошитів для письма та розвитку зв’язного мовлення. №1, №2” та “Супутника Букваря. Від А до Я” (Тернопіль: Навчальна книга – Богдан).

Передбачена робота з дитячою книжкою, введено уроки зв’язного мовлення, запропоновано ігри, кросворди, творчі завдання тощо.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів та батьків.

УДК 371.32
ББК 81.2я721

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)
ISBN 978-966-10-3113-4
© Навчальна книга – Богдан, 2013

Орієнтовне календарне планування

№ уроку	Тема уроку	Дата	№ стор.
	II семестр		
113.	Звук [ч]. Позначення його буквами “Ч”, “ч” (че).		7
114.	Написання рядкової букви “ч” (че), складів, слів із нею. Розвиток зв’язного мовлення. Закріплення вивченого про забарвлення голосу.		9
115.	Закріплення знань про звук [ч], букви “Ч”, “ч”. Робота над текстом “На полонині”.		11
116.	Написання великої та рядкової букв “Ч”, “ч” (че), складів, слів із ними.		13
117.	Звук [й]. Позначення його буквами “Й”, “й” (ій, йот). Робота з дитячою книжкою.		15
118.	Написання рядкової букви “й” (ій, йот), складів, слів із нею.		17
119.	Закріплення знань про букви “Й”, “й” (ій), звук [й]. Формування в учнів навичок читання на основі діалогу.		19
120.	Написання великої букви “Й” (ій, йот), буквосполучення “йо”. Розвиток зв’язного мовлення. Робота зі скоромовками.		21
121.	Звук [х]. Позначення його буквами “Х”, “х” (ха).		23
122.	Написання рядкової букви “х” (ха), складів, слів із нею.		25
123.	Закріплення знань про букви “Х”, “х” (ха), звук [х]. Робота з дитячою книжкою.		27
124.	Написання великої букви “Х” (ха). Написання слів з великої букви “Х”.		29
125.	Букви “Я”, “я”. Позначення буквою “я” сполучення звуків [йа].		31
126.	Написання рядкової букви “я”, складів, слів із нею.		33
127.	Позначення буквою “я” звука [а] та м’якості попереднього приголосного.		35
128.	Написання великої букви “Я”, складів, слів із нею.		37
129.	Закріплення знань про букви “Я”, “я”. Читання тексту “Світло маяка”. Робота з дитячою книжкою.		39
130.	Написання букви “я” у поєднанні з буквами, що позначають приголосні звуки.		41
131.	Звук [ж]. Позначення його буквами “Ж”, “ж” (же).		43
132.	Написання рядкової букви “ж” (же), складів, слів із нею.		47
133.	Закріплення знань про звук [ж], букви “Ж”, “ж” (же). Опрацювання народної казки.		49
134	Закріплення навичок написання букви “ж” (же), слів, речень.		51
135	Звук [ш]. Позначення його буквами “Ш”, “ш” (ша). Робота з дитячою книжкою.		53
136	Написання рядкової букви “ш” (ша), складів, слів із нею.		57
137	Закріплення знань про звукове значення букв “Ш”, “ш” (ша). Перевірка навичок читання.		59
138	Написання великої букви “Ш”, складів, слів із нею. Розвиток зв’язного мовлення. Як треба поводитися під час розмови.		61

139.	Зіставлення звукових значень [ж] — [ш]. Заучування вірша “Кожушок”.		63
140.	Перевірка навичок написання рядкових і великих літер. Списування з друкованого тексту.		65
141.	Звуки [ц], [ц′]. Позначення їх буквами “Ц”, “ц” (це).		67
142.	Написання рядкової букви “ц” (це), складів, слів із нею.		71
143.	Закріплення знань про звукові значення букв “Ц”, “ц” (це). Опрацювання казки “Родичі” та вірша “Уставати рано треба”.		73
144.	Написання великої букви “Ц” (це), складів, слів із нею. Написання речень.		75
145.	Звукосполучення [йі]. Позначення його буквами “Ї ”, “ї”.		77
146.	Написання рядкової букви “ї”, буквосполучень, слів із нею.		81
147.	Закріплення знань про звукове значення букв “Ї”, “ї”. Робота з дитячою книжкою. Д. Павличко “Ми живемо в Україні” (з книжки “Семиліточка”).		83
148.	Написання великої букви “Ї”, буквосполучень, слів із нею.		85
149.	Звукосполучення [йу]. Позначення його буквами “Ю”, “ю”. Робота з дитячою книжкою. Урок-гра “З якої це казки?” (за сторінками прочитаних казок).		87
150.	Написання рядкової букви “ю”, буквосполучень, складів, слів із нею. Розвиток зв’язного мовлення. Розмова по телефону.		91
151.	Закріплення знань про звукове значення букв “Ю”, “ю” на початку складу.		93
152.	Написання великої букви “Ю”, складів, слів із нею.		95
153.	Буква “ю” для позначення звука [у] та м’якості попереднього приголосного. Робота над текстом “Десять робітників”.		97
154.	Закріплення навичок написання рядкової та великої букв “Ю”, “ю”. Написання під диктовку буквосполучень, слів, речень. Списування з друкованого тексту.		101
155.	Звукосполучення [йе]. Позначення його буквою “є”. Робота з дитячою книжкою.		103
156.	Написання рядкової букви “є”, складів, слів із нею. Розвиток зв’язного мовлення. Поглиблення поняття про загадки.		107
157.	Закріплення знань про звукове значення букв “Є”, “є” на початку складу.		109
158.	Написання великої букви “Є”, складів, слів із нею. Написання слів з великої букви.		111
159.	Буква “є” у складі з м’яким приголосним звуком.		113
160.	Написання букви “є” у сполученні з приголосними звуками, у словах, словосполученнях. Списування з рукописного та друкованого тексту. Діалог.		115
161.	Звукосполучення [шч]. Позначення його буквами “Щ”, “щ” (ща). Опрацювання тексту “Наша Батьківщина”.		117
162.	Написання рядкової букви “щ” (ща), буквосполучень, слів із нею.		121
163.	Закріплення знань про звукове значення букв “Щ”, “щ” (ща). Удосконалення навичок читання текстів.		123
164.	Написання великої букви “Щ”, складів, слів із нею. Списування з друкованого тексту. Розвиток зв’язного мовлення. Складання загадок.		125
165.	Звуки [ф], [ф′]. Позначення їх буквами “Ф”, “ф” (еф).		129

УРОК 149

Дата _____
Клас _____

Тема. Звукосполучення [йу]. Позначення його буквами “Ю”, “ю”. Робота з дитячою книжкою. Урок-гра “З якої це казки?” (за сторінками прочитаних казок).

Мета. Ознайомити учнів з новою буквою та її звуковим значенням, графічним зображенням; збагачувати активний і пасивний словник учнів; розвивати фонетичний слух, пам’ять, увагу, спостережливість, старанність; дати уявлення про взаємозв’язок між голосними звуками та буквами, якими вони позначаються; формувати в учнів навички злитого читання, виховувати в дітей повагу до рідних.

Обладнання. Каса букв, склади, звукові фішки, набірне полотно, предметні малюнки.

Додатковий матеріал до уроку

Зміст уроку

I. Повторення та закріплення вивченого.

1. Мовна зарядка. Скоромовки.

а) На кінці олівця немає кінця.

б) Напекли млинців, назвали кравців, а кравець — за млинець та й побіг у танець.

2. Звукова зарядка.

а) Назвати голосні у слові “лисиця”;

початковий звук у словах: *цирк, цукор, вулиця, ґанок, звір, голуб, сонце*.

б) Визначити наголос і кількість складів у словах: *заєць, цибуля, суниця, цифри.*

3. Читання тексту “Циркова залізниця”.

4. Відповіді на запитання.

5. Чистомовка.

Ця-ця-ця — гарна мильниця.
Ці-ці-ці — гарні лапки в киці.
Це-це-це — кругленьке лице.
Ац-ац-ац — побудували палац.

II. Вивчення нового матеріалу.

1. Віршик.

Юрасик любить працювати,
він — юний садівник-юннат.
З юрбою малюків завзятих
за школою він садить сад.

(Н. Забіла)

— Про кого цей віршик? (*Про хлопчика Юрасика.*)
— Який цей хлопчик? (*Працьовитий.)*
— Яку добру справу він робить? (*Садить сад.*)
— Як називають дітей, які люблять і бережуть природу? (*Юннати.)*

***2. Вимова слова* “Юра”**.

Звуковий аналіз цього слова, складання звукової моделі —

— Поділіть це слово на склади; поставте наголос.
— Який перший склад? Які чуєте звуки? ([й у]).

(Щоб дітям краще було чути голосний [у] в складі [й у], треба запропонувати їм протягнути перший склад і прислухатися до голосного звука в ньому, а потім зосередити увагу на артикуляції і вимові на початку складу звука [й] перед голосним [у]) .

3. Викладення слова* “Юра” *літерами з каси букв.

(*Учні можуть помилитися, викласти* ***йу*** *замість букви* ***“ю”***).

III. Ознайомлення з буквою “ю” (великою і малою).

1. Аналіз будови, порівняння великої і малої літер “ю”. Місце літери “ю” в касі букв.

Буква ця усім відома:
перед “я” вона стоїть.
В ній — дві палички і коло —
здогадаєтесь умить.
Є ця буква в слові “Юля”,
і в словах “сміюсь”, “стою”.
Ой, яка ж вона красуня,
ця чудова буква ... (*Ю*).

2. Добір слів з буквою “ю”.

Загадка.

Всім обід готує мама.
Ось бере вона петрушку,

Інші додає приправи —
будем їсти смачну ... (*юшку*).

3. Віршик.

Юрко з Юстиною для мами
зварили юшку із в'юнами.
Бо річку бережуть вони,
щоб не звелись в'юни й лини.

4. Прислів'я.

Жовтень ходить по краю та виганяє птиць із гаю.
Вовка ноги годують.

5. Звуко-буквений аналіз слів: **"юшка", "в'юн", "годують".**

6. Гра "Хто більше?"

Юрій, Люся, Юлія, Юхим, Юстина, Люда, Люба.

IV. Робота в зошиті "Супутник Букваря. Від А до Я".

1. Звукова модель слова "юрта" *(завд. 1).*

Скоромовка.

Юрта на снігу стоїть,
юшка на вогні кипить.

Юрта — переносне житло з жердин, укрите шкурами, повстю тощо, в деяких кочових народів Азії.

2. Написання друкованих літер "Ю" та "ю" *(завд. 2).*

3. Утворення складів з буквою "Ю" *(завд. 3, 1 стовпчик).*

(Можна запропонувати учням надрукувати ці обернені склади у вільному рядочку в клітинку.)

4. Читання слів на "драбинці" для розширення кута зору *(завд. 3, 2-ий стовпчик)* ***та імен, які починаються буквою Ю*** *(завд. 3, 3 стовпчик).*

V. Фізкультхвилинка.

Братик з колесом на дроті
так біжить, що не зловлю.
Зупинивсь він біля плоту
і стоїть, мов буква "Ю".

(В. Гринько)

VI. Робота за "Букварем" *(с. 120)***.**

1. Аналіз звукових моделей слів **граю, співаю, дякую.**

Висновок. Буква "ю" на початку складу (слова) позначає два звуки [й у].

2. Читання слів у стовпчику.

Зразок читання дає вчитель, потім учні читають самостійно (після пояснення наголосу в поданих словах). Читання хором спочатку у повільному темпі, потім швидше, можна скоромовкою.

Читання "ланцюжком".

Читання на одному диханні.

3. Чистомовка.

Би-би-би — на голуб'ятні голуби.
Ді-ді-ді — сиві, білі й руді.
Ись-ись-ись — полетіли вони ввись.
Ів, ів, ів — кличу я голубів.
На-на-на — насипаю їм зерна.
Ють-ють-ють — прилетять і поклюють.
Ні-ні-ні — щиро дякують мені.

4. Читання вірша Лесі Українки "Пісенька весняної води".

VII. Робота з дитячою книжкою. Гра "З якої це казки?"

Загадки (автор Г. Безпровозна).

- Він звірят усіх лікує,
  від халепи їх рятує:
  і зайчат, і мавпенят,
  бегемотів, тигренят.
  Вилікує він за мить
  все, що в звірів заболить.
  Наш добрий лікар ... (*Айболить*).

- Сидить півник на печі,
  їсть смачненькі калачі.
  Тут лисичка прибігає,
  півника мерщій хапає.
  Біжить котик рятувати,
  в лиса півника забрати.
  (*"Котик і півник"*)

Слова, протилежні за значенням

Мета. Ознайомити учнів зі словами, протилежними за значенням; вчити їх вживати ці слова у своєму мовленні; розвивати зв'язне мовлення; збагачувати словниковий запас; виховувати гордість за багатство та красу української мови.

Обладнання. Предметні малюнки; "Словник антонімів".

Зміст уроку

I. Робота за малюнками.

1. — Що ви бачите на малюнку? *(Літаки.)*

— Куди вони летять? *(Один летить вгору, другий — униз.)*

— Чим різняться ці слова? *(Вони говорять про те, що літаки летять у різних напрямках — догори і донизу.)*

Вчитель. Це слова, які мають протилежне значення.

2. — Що ви бачите на цьому малюнку? *(Будинки.)*

— Які вони? *(Один — маленький, другий — великий.)*

— Як ще можна сказати про них? *(Низький, високий.)*

— Про що нам говорять ці слова? *(Про предмети, які різняться розмірами.)*

Вчитель. Ці слова також передають протилежні ознаки.

3. Складання речень з цими словами.

II. Дидактична гра "Навпаки".

Світлий — темний,
початок — кінець,
тепло — холодно,
здоровий — хворий,
широкий — вузький,
ранок — вечір,
веселий — сумний,
день — ніч,
добрий — злий.

III. Робота за малюнками на групування предметів.

1. Малюнок *(капуста, буряки, морква, картопля, цибуля, помідори, огірки).*

— Що намальовано на цій картинці?

— Для чого їх намальовано разом?

— Яким одним словом можна назвати все те, що на картині? *(Овочі.)*

2. Аналогічно проводиться робота за малюнками про взуття, одяг, посуд, меблі.

3. Дидактична гра.

Вчитель називає загальне слово, а учні називають окремі предмети з цієї групи. Посуд: чашка, тарілка, блюдце, каструля. Транспорт; іграшки; одяг; квіти тощо.

4. Підбір слів-антонімів за кольором, матеріалом, смаком, розміром та ін.

Висновок.

— Отже, ви дізналися, що в нашому мовленні є слова, протилежні за значенням, і є багато слів, які допомагають нам групувати предмети за різними ознаками.

IV. Самостійна робота учнів.

Учні можуть намалювати те, що найбільше подобається: овочі, фрукти чи будь-який предмет. Розказати про цей предмет.

V. Підсумок уроку.

— Про що нове ви дізналися сьогодні на уроці?

УРОКИ 203-206

Тема. Підготовка і проведення свята “Прощання з Букварем”.
(*Вчитель добирає матеріал самостійно.*)

Дата _____
Клас _____

Додатковий матеріал до уроку

УРОКИ 207-236

Тема. Повторення. Післябукварний період.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИГИ ПОШТОЮ:
"КНИГА ПОШТОЮ" А/С 529
м. Тернопіль, 46008
т. (0352) 287489, 511141
(067) 3501870, (066) 7271762
mail@bohdan-books.com

Навчальне видання

Будна Наталя Олександрівна
Походжай Надія Ярославівна
Шост Наталія Богданівна

НАВЧАННЯ ГРАМОТИ
1 КЛАС

II частина

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Любов Левчук*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Технічний редактор *Оксана Чучук*
Комп'ютерна верстка *Олени Захарійчук*

Підписано до друку 03.11.2012. Формат 60×84/8. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 13,95. Умовн. фарбо-відб. 13,95.

Видавництво "Навчальна книга – Богдан"
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
E-mail: publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3113-4
9 789661 031134